

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Γ' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 2 (μονάδες 35)

Ερώτημα 1^ο (μονάδες 15)

α. Το Κείμενο 2 μας πληροφορεί για το περιεχόμενο του βιβλίου του Πέτρου Παπακωνσταντίνου το οποίο αφορά την καταλυτική παρουσία των αυτόνομων μηχανών σε διάφορα πεδία της σύγχρονης ζωής. Επίσης ο συντάκτης της βιβλιοπαρουσίασης έχει την πρόθεση να μας διεγείρει το ενδιαφέρον για αυτό, αφού ο Π. Π. περιγράφοντας αδρομερώς την πρόοδο και τα λάθη στη δημιουργία της Τ.Ν. και προσκομίζοντας περιπτώσεις όπου αυτή επιφέρει εντάσεις, προβλέπει ότι το επίμαχο θέμα θα είναι η κυριαρχία στη διαχείριση των θετικών και αρνητικών δυνατοτήτων της. (μονάδες 10).

β. Η φράση «ηλεκτρισμός του 21^{ου} αιώνα» στο συγκεκριμένο συμφραστικό πλαίσιο αφορά την ευφυή αυτοματοποίηση και τις αυτόνομες μηχανές υψηλής τεχνολογίας. Ο Π.Π. επισημαίνει την αναγκαιότητα να ελεγχθεί αυτή η πρόοδος, για να καταστεί εργαλείο για συνολική ευημερία και όχι μόνο για την ενίσχυση των παγκόσμιων οικονομιών, όπως κατάφερε ο ηλεκτρισμός του 20^{ου} αιώνα (μονάδες 5).

Ερώτημα 2^ο (μονάδες 10)

Ο Γιώργος Γιαννακόπουλος απευθυνόμενος σε β' πληθυντικό πρόσωπο στον Κ. Β. Κατσουλάρη χρησιμοποιεί πληθυντικό ευγένειας. Αυτό οφείλεται στην περίπτωση επικοινωνίας (συνέντευξη) και στην επιθυμία του να απαντήσει με ανάλογη ευγένεια στον τρόπο με τον οποίο του απευθύνεται ο Κ. Β. Κατσουλάρης. Έμμεσα, με το ρηματικό αυτό πρόσωπο δίνεται η εντύπωση ότι απευθύνεται στους αναγνώστες, για να μεταδώσει μια στάση μεν καθησυχαστική, αλλά και με πολλή «δόση» επαγρύπνησης, διαβεβαιώνοντας ότι ακόμη και τα δυστοπικά σενάρια ταινιών μας κινητοποιούν σε στοχασμό, δράση και έλεγχο: αν οι μηχανές Τ.Ν. ικανοποιούν τα ηθικά κριτήρια που θέτουμε, προκειμένου να γίνουν αποδεκτές ή όχι. Επιπλέον, μοιράζεται τον προβληματισμό και τις αμφιβολίες του με τους

αναγνώστες και εντάσσει τον ίδιο του τον εαυτό (χρησιμοποιώντας ρηματικό πρόσωπο α' πληθυντικού) στη διερώτηση πως πρέπει και αν πρέπει να συναινέσουμε στην υποκατάσταση των προσωπικών σχέσεων- στις συναλλαγές και στις δοσοληψίες εξυπηρέτησης με το κοινό- με τον αυτόματο τηλεφωνητή, αφήνοντας ανοικτό το ζήτημα προς διερεύνηση. Με το πρώτο πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο δημιουργεί την εντύπωση ότι το θέμα της συνέντευξης αφορά όλους τους ανθρώπους, όπως και ισχύει άλλωστε, αφού τα ηθικά και πολιτικά ζητήματα που εγείρονται στη λήψη απόφασης -με αντίκτυπο μεγάλης κλίμακας- από μια μηχανή είναι πολύ σημαντικά.

Ερώτημα 3^ο (μονάδες 10).

Ο συντάκτης του 1 Κειμένου ισχυρίζεται στην 1^η παράγραφο ότι στο ιστορικό μας παρόν δεν είναι ευδιάκριτη η διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στη μυθοπλασία επιστημονικής φαντασίας και στην πραγματικότητα (μονάδες 2). Αιτιολογεί αυτή του τη θέση αποδίδοντάς την στις ραγδαίες μεταβολές, λόγω της χρήσης της Τεχνητής Νοημοσύνης, που προκύπτουν σε διάφορους τομείς της ασφάλειας, της επικοινωνίας, της ιατρικής και των μεταφορών και την τεκμηριώνει προσκομίζοντας συγκεκριμένα παραδείγματα από αυτούς (μονάδες 8).

Γ ΘΕΜΑ

Επισημαίνεται ότι ο/η μαθητής/-τρια εκφράζει την προσωπική του/της τοποθέτηση με αφόρμηση το λογοτεχνικό κείμενο και ότι οποιαδήποτε απάντηση κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.

Πρωταγωνιστικό πρόσωπο στην ιστορία είναι η Κλάρα. Όπως γίνεται φανερό ο Ρεξ, η Κλάρα και η Ρόζα είναι ευφυείς μηχανές που τροφοδοτούνται από την ενέργεια του Ήλιου: *« Την πρώτη φορά που στάθηκα τυχερή και είδα τη διαδρομή του <Ήλιου>, είχα γυρίσει ολόκληρο το πρόσωπό μου προς το μέρος του, για να λάβω όσο το δυνατόν περισσότερη τροφοδότηση»*. Είναι τεχνητοί Φίλοι, μοντέλα με δεξιότητες να ικανοποιούν ανάγκες παιδιών που χρήζουν φροντίδας: *«Ποιο μοντέλο είναι αυτός;»*. *«Είναι το Β2»* απάντησε η Μάνατζερ. *«Τρίτη σειρά. Ο Ρεξ είναι η ιδανική συντροφιά για το κατάλληλο παιδί. Συγκεκριμένα, νιώθω πως θα ενθαρρύνει την ευσυνείδητη και επιμελή προδιάθεση ενός νεαρού ατόμου»*. Στα παραπάνω αποσπάσματα υποδηλώνεται ότι τα ρομπότ αυτά είναι προγραμματισμένα να ανταποκρίνονται στις συναισθηματικές ανάγκες όσων συντροφεύουν π.χ. να υποστηρίζουν την προσπάθεια για σχολικές επιδόσεις. Ωστόσο φαίνεται –από το παρακάτω απόσπασμα- ότι έχουν και τα ίδια συναισθηματική νοημοσύνη

και συναισθηματικές ανάγκες συντροφικότητας: «*Η Ρόζα κάποτε μου το έθιξε ψιθυριστά, λίγο προτού φτάσει και η δική μας σειρά. «Κλάρα, νομίζεις πως άπαξ και βρεθούμε στη βιτρίνα, θα λάβουμε τόση καλοσύνη¹ που δεν θα μας λείψει ποτέ ξανά;»*

Ο/Η μαθητής/-τρια ανάλογα με τον παραστατικό του/της κύκλο και τον βαθμό αναγνωστικής ανταπόκρισης καλείται να εκφράσει τις σκέψεις του/της.

¹ Λέγοντας καλοσύνη εννοούσε τη ζέση του ήλιου και πιθανόν τη θαλπωρή να επιλεγούν ως συντροφιά ενός παιδιού.